

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

dhr J. van Belkom

BEL/OMB

Telefoonnummer +31235144856

belkomj@noord-holland.nl

1 | 2

Betreft: Advies GS gewijzigd opslagplan Bergermeer

Geachte leden,

Ter uitvoering van art. 167, tweede lid, van de Provinciewet (inzake de actieve informatieplicht) zenden wij u het volgende toe: ons advies aan het ministerie van Economische Zaken en Klimaat over het gewijzigde opslagplan voor de Bergermeer.

Toelichting

Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat is bevoegd gezag voor vergunningen onder de Mijnbouwwet. Bij de meest recente wijziging van de Mijnbouwwet hebben decentrale overheden een adviesrol gekregen. Namens de provincie verzorgt de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied de inhoudelijke kant van de advisering.

Het voorliggende advies betreft een aanpassing van het opslagplan voor het gasveld Bergermeer. In haar adviesaanvraag geeft het ministerie de volgende toelichting:

"Sinds 2014 wordt er gas opgeslagen in het aardgasreservoir 'Bergermeerveld' onder de opslagvergunning Bergermeer. Dit aardgasreservoir bevindt zich op een diepte van ruim 2 kilometer onder de Bergermeerpolder en het dorp Bergen in Noord-Holland. Voor de realisatie van de opslag zijn eerder verschillende vergunningprocedures doorlopen.

In de huidige, vergunde situatie is een maximale gemiddelde druk van 133 bar. In het Bergermeerreservoir toegestaan. TAQA is voornemens om de opslagcapaciteit op Gasopslag Bergermeer (GSB) uit te breiden door middel van het verhogen van de maximale reservoirdruk van 133 bar gemiddeld naar 150 bar gemiddeld. Door het verhogen van de druk kan meer aardgas in het reservoir worden opgeslagen. TAQA is voornemens om de opslagcapaciteit (werkgasvolume) op Bergermeer uit te breiden van 4,1 miljard Nm³ naar 5,3 miljard Nm³. Voor het wijzigen van de druk zijn geen fysieke aanpassingen van de bestaande installatie benodigd.

Verzenddatum

- 9 OKT. 2019

Kenmerk

1258806/1284347

Uw kenmerk

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

Voor de wijze waarop het gas opgeslagen wordt, stelt de operator een opslagplan op. Het opslagplan gaat onder andere in op de wijze en de duur van de opslag, de opgeslagen hoeveelheden en de verwachtingen ten aanzien van bodembeweging."

Over het opslagplan wordt ook advies uitgebracht door het Staatstoezicht op de Mijnen (risicobeoordeling en doelmatigheid van winning), TNO (geologische aspecten en berekeningen) en de Technische commissie bodembeweging (verwachte gevolgen van de ingeschatte bodembeweging). Deze adviezen worden door de Mijnraad afgewogen en vertaald in een overkoepelend advies aan het ministerie.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,



provinciesecretaris

R.M. Bergkamp



voorzitter

A.Th.H. van Dijk

1 bijlage(n): Advies GS gewijzigd opslagplan Bergermeer

Kopie aan gemeenten Alkmaar en Bergen en het Hoogheemraadschap
Hollands Noorderkwartier



POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Directie Klimaat en Energie
t.a.v. dhr. V.D. Kumar
Postbus 20401
2500 EK 'S-GRAVENHAGE

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

dhr. J. van Belkom
BEL/OMB

Telefoonnummer +31235144856
belkomj@noord-holland.nl

1 | 3

Betreft: Advies gewijzigd opslagplan Bergermeer

Verzenddatum

- 9 OKT. 2019

Kenmerk

1258806/1283013

Geachte heer Kumar,

Uw kenmerken

DGKE/19190014

Hierbij ontvangt u ons advies met betrekking tot het gewijzigde opslagplan voor de gasopslag Bergermeer. TAQA Onshore B.V. (hierna: TAQA) heeft op 30 oktober 2018 een aanvraag bij uw ministerie ingediend. U heeft ons op 30 juli 2019 verzocht een advies uit te brengen inzake deze aanvraag.

Inleiding

Sinds 2014 wordt er door TAQA gas opgeslagen in het aardgasreservoir 'Bergermeerveld'. Volgens artikel 2 van het vigerende opslagplan van 27 april 2011 (kenmerk ETM/EM/11034058) mag de gemiddelde reservoirdruk op een referentiediepte van 2100 meter beneden NAP maximaal 133 bar absoluut bedragen. TAQA verzoekt de minister nu om het instemmingsbesluit van het opslagplan Bergermeer zodanig te wijzigen, dat een gemiddelde reservoirdruk op de referentiediepte van maximaal 150 bar absoluut wordt toegestaan.

Tevens wordt verzocht de omgevingsvergunning voor de puttenlocatie te wijzigen, zodanig dat een nieuwe kwantitatieve risicoanalyse (of QRA, quantitative risk assessment) deel gaat uitmaken van de omgevingsvergunning. De nieuwe kwalitatieve risicoanalyse is in overeenstemming met de aangevraagde gemiddelde gasdruk van 150 bar absoluut. Door de verhoging van de gemiddelde gasdruk neemt de opslagcapaciteit van het reservoir toe van 4,1 miljard Nm³ tot 5,3 miljard Nm³.

Ons advies is gebaseerd op de volgende documenten:

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl

- Verzoek tot wijziging instemmingsbesluit opslagplan Bergermeer / Verzoek tot veranderen omgevingsvergunning puttenlocatie Bergermeer (TAQA, kenmerk ECM 193842, d.d. 30 oktober 2018);
- Advies wijziging opslagplan TAQA Gasopslag Bergermeer (Staatstoezicht op de Mijnen, kenmerk ADV-105 / 19123118, d.d. 4 juli 2019);
- Reactie op vragen van SodM n.a.v. verzoek verhoging maximale druk in het Bergermeerveld van 133 naar 150 bar (TAQA, kenmerk ECM 96569, d.d. 10 maart 2019).

Overwegingen

Op basis van de hierboven genoemde documenten concluderen wij dat het niet aannemelijk is dat de aangevraagde toename van de gemiddelde werkdruk van 133 bar tot 150 bar van invloed zal zijn op het seismisch risico of op de mate van verticale bodembeweging. De conclusie dat er geen verhoging van het seismisch risico is te verwachten is, is evenwel gebaseerd op twee belangrijke constatering, namelijk dat:

- voor de gehele centrale breuk het seismisch risico wordt bepaald door de lagedrukkant van de cyclus (en niet door de hogedrukkant);
- de micro-seismiciteit op de oostelijke randbreuk wordt bepaald door de (snelheid) van de drukwisseling c.q. de pompsnelheid.

Deze bevindingen zijn naar ons oordeel voldoende onderbouwd en herbergen twee parameters, namelijk de lagedrukkant van de cyclus en de snelheid van de drukverandering. De lagedrukkant van de cyclus is vastgelegd in de vergunningaanvraag en maakt als zodanig deel uit van de vergunning. De snelheid van de drukverandering wordt volgens de aanvraag echter beperkt door de pompsnelheid. Vanwege het belang van de drukverandering adviseren wij om de snelheid van de drukverandering expliciet en onafhankelijk van de pompcapaciteit in de vergunning vast te leggen. Uit de aanvraag valt af te leiden dat een volle cyclus 1 jaar bestrijkt. Dit komt overeen met een (maximale) drukverandering van 73 bar per 6 maanden.

Voorts wordt in de aanvraag geconcludeerd dat de amplitude van de verticale bodembeweging niet meer dan 1 centimeter bedraagt. Mede om de legitimiteit van de gebruikte 3D-modellering te kunnen toetsen, is het zinvol om de verticale bodembeweging te monitoren.

Het rapport van de kwantitatieve risicoanalyse noopt ons niet tot het maken van opmerkingen.



Advies

Wij adviseren om aan het instemmingsbesluit de voorwaarden te verbinden dat de snelheid van de drukverandering in het reservoir niet meer dan 73 bar per 6 maanden bedraagt.

Ook adviseren wij om aan het instemmingsbesluit de voorwaarde te verbinden dat de verticale bodembeweging continu gemonitord dient te worden, zodanig dat bewegingen groter dan 1 centimeter kunnen worden vastgesteld.

Verder adviseren wij de kwalitatieve risicoanalyse, welke deel uitmaakt van de aanvraag, te verbinden aan de omgevingsvergunning.

Ten slotte adviseren wij om in het instemmingsbesluit aandacht te vragen voor het betrekken van omwonenden en andere partijen in de omgeving.

Van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier heeft u een separaat advies ontvangen.

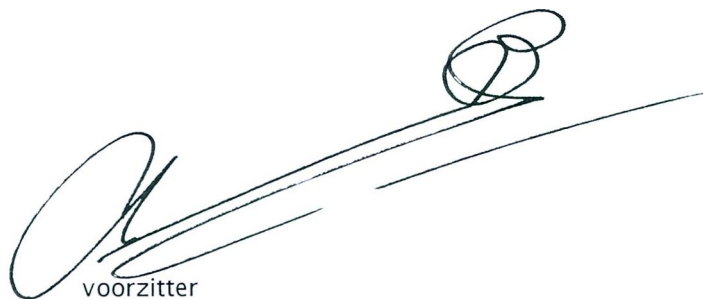
Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,



provinciesecretaris

R.M. Bergkamp



voorzitter

A.Th.H. van Dijk

Kopie aan gemeenten Alkmaar en Bergen en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.